

An oil painting of a person from behind, with dark, messy hair and hands clasped behind their neck. The background is a vibrant blue with white dots, resembling a night sky. The style is expressive and textured.

PR
OST
OR

Claire Kilroyová

Pozor! Pohov!

Přeložila Tereza Marková Vlášková

•

•

•

•

•

•

•

P R
O S T
O R

Claire Kilroyová

**P R
O S T
O R**

Claire Kilroyová

Pozor! Pohov!

Přeložila Tereza Marková Vlášková

Praha, 2025

**P R
O S T
O R**

SOLDIER SAILOR by Claire Kilroy
© Claire Kilroy 2023
Translation © Tereza Marková Vlášková 2025
Czech edition © PROSTOR 2025
Cover picture © Clare Elsaesser 2023

ISBN 978-80-7260-627-6

Jimu Kilroyovi; Trambovi, Donkeymu Howthyovi, tátovi
tatínkovi

a našemu zraněnému vojínovi Sarah Bannanové,
jejíž milovaný námořník Ruairí odešel z tohoto světa.

Go mbeidh áit aige i measc na nAingeal.

Kapitola první

Tak jo, námořníku. A je to tu zas, jenom ty a já, ty v mojí náruči. Země se nám otáčí pod nohama a všechno je v pořádku, prozatím. Ještě nevíš, že tohle všechno je dočasné. Zato já jo. Zavřu oči a vím to.

Je po půlnoci. V celém domě jsem vzhůru jenom já. Přiděláváš mi takových potíží, ale podívej se na sebe, no jen se na sebe podívej. Rozkošný, poznamenala tuhle jedna kolemjdoucí a já si tě přivinula blíž. V jednom kuse ti opakuju, že tě mám ráda, jenže to nestačí. *Mám tě ráda, víš to? Mám tě ráda, jasný? Mám tě ráda, slyšíš? Rozumíš mi?* Budu tě tím ujištěním zasypávat po zbytek času, který nám zbývá, a stejně se mi tu lásce nikdy nepodaří vyjádřit přesně. Co to se mnou je?

Bořím ti obličej do vlasů, tisknu ti rty ke krku, abych se tě mohla snáz nadechnout, a připadám si jako zlodějka. Zatím nevím, komu tě kradu. Však ona se mi ukáže, až nadejde správný čas, až nadejde ten nejhorší možný čas – ona se mi ukáže, nebo to třeba bude on. Každopádně ti nebude sahat ani po kotníky a já nasadím zdvořilý úsměv a nechám si to pro sebe. Hlavně abychom se dál vídali. Už teď se na to připravuju. Právě takhle.

Víš, co všechno bych pro tebe udělala? Snad ne. Otázkou spíš je, co bych neudělala. Řítí se kolem nás vesmír a já chráním tvoje spící tělíčko vlastníma rukama, připravená vykřičet do nebe, že bych pro tebe

zabíjela: že bych pro tebe zabila kohokoliv, že bych zabila sebe. Kdyby na to přišlo, zabila bych i vlastního manžela. Přisahám, že takhle se v téhle životní fázi cítí všechny ženy. Všechny pobíháme jako splašené, tlačíme před sebou nákupní vozíky a tak podobně a tváříme se, že láska o tak vysokém napětí je normální, snad i rutinní. Že si s ní umíme poradit. Ale já teda ne.

Jsem na tebe moc stará. Teď už je mi to jasné. Když teď konečně nadešel čas dospět. Myslela jsem si, že jsem mladá, pak jsi mi ovšem vtrhnul do života ty a vyvedls mě z omylu. Sotva s tebou zvládám držet krok. Snažím se, vážně jo, ale vybírá si to velkou daň. Večer padne tma a já nejsem s to postavit se svému dlouhodobému nepříteli – schodům. Sedím tu jako pecka a pokouším se nasbírat potřebnou sílu. Přesto každou noc, ať jsem zničená sebevíc, pozoruju tvoji spící tvářičku. Já vím, však já vím – od rána do večera na sebe křičíme, ale když usneš, moje láska k tobě se vylévá z břehů. Šeptám ti o tom, zatímco spíš. Což ti samozřejmě nic nedá, ale co nadělám. A tak tu sedím. Máš vůbec ponětí, jak jsi nádherný? Fotky to nemají šanci vystihnout.

Bojím se, že spolu jednoho dne přestaneme mluvit. To se stává dnes a denně. Najednou se do mě pustíš a začneš mě obviňovat úplně ze všeho. Události, k nimž ještě nedošlo, budou moje vina. Co jsem udělala a neměla, co jsem neudělala a měla. Žádám o jediné: abychom spolu nikdy nepřestali mluvit. Neodstříhávej mě. Jednou odejdeš a tak to má být. Svým způsobem se nemůžu dočkat. Ale taky se toho děším. Snila

jsem o tom, že naše jména budou navěky vytesaná do kamenné kotvy. A v jistém ohledu jsou.

Je pozdě a já jsem unavená. Musím ti něco říct. Něco nepěkného, ošklivého, co jsem tajila. Věříš mi slepě, až to bolí. Jednou jsem tě málem opustila.

Polovičaté přiznání je horší než žádné. Opustila jsem tě doopravdy. Zůstal jsi úplně sám. Ta příšerná představa mě přepadá ze zálohy vždycky v nestřežených chvílích – když oplachuju hrneček, dávám prádlo do pračky, když ležíš a já žasnu nad tvojí dokonalou pletí. Nebyla jsem při smyslech. Pořád nejsem. Počkala jsem si, až usneš – dokud jsi měl otevřené oči, nedokázala jsem to. Ztěžknou ti víčka a já se vytratím. Tak jsem to měla v plánu. Později se vzbudíš a budeš mě hledat, ale už mě nenajdeš, už mě nikdy nenajdeš.

Stalo se to o našich prvních společných Velikonočních. Těšila jsem se na ty svátky celé týdny. Vlastně jsem se k nim upínala. Velká chyba. Nemohlo to skončit jinak než zklamáním. Temné měsíce počátku našeho společného života byly náročnější než cokoliv, co jsem kdy zažila nebo čemu, aspoň pokud vím, běžně čelí ženy v západním světě, ty noční šichty, nekonečné, pro mě, raněného vojína. Nicméně na obzoru byly Velikonoce a prodlužující se dny signalizovaly, že utrpení je téměř u konce, že jsme to ustáli, přežili jsme, že všechno bude veselejší, hřejivější, jednodušší, svět měl co nevidět rozkvést a v tom ráji pak mělo hrát prim naše štěstí – naše štěstí, námořníku! – Bože, naše čistoučké, bělostné štěstí. Už jenom do Velikonoc,

domlouvala jsem si v průběhu ledna, února a března, a zatím jsem se kousek po kousku blížila k propasti. To jsem celá já, vždycky si v duchu vytvořím nějakou idealizovanou představu budoucnosti, na kterou je pak skutečnost krátká.

Jedinou výjimkou jsi ty.

Rozčarování z míry nesouladu mezi mými očekáváními a tím, jak se pak Velikonoce vyvinuly, nabralo mstivých rozměrů. Sebelítost je nebezpečná emoce. Mohla bych vyprávět. Popůlnoční hodiny Velkého pátku mě zastihly rozběsněnou doruda, jako zlovolná síla jsem nervózně rázovala po chodbách svého domu. Byla jsem vyčerpaná a vyčerpávala jsem se ještě víc a nejspíš jsem té noci překročila nějakou hranici, protože realita přestala být realitou, byť jsem to v tu chvíli nechápala. Vnímala jsem to tak, že jsem právě dospěla ke skandálnímu odhalení. A to konkrétně: že jsem jenom žena. Jsem jenom žena! Jak to, že jsem to do té doby nevěděla? Žena má pro naši společnost menší hodnotu než muž. Mužův čas je důležitější, muž má důležitější věci na práci. Nastal čas uhnout muži z cesty a v těch důležitějších věcech ho nebrzdit. Manželství opravdu nebylo takové, jaké jsem čekala, námořníku. S příslibem věrnosti se tomu druhému plně otevíráš. Stavíš svoji pohodu na stejnou roveň jako tu jeho. A když ti na oplátku nevyjde vstříc – aha? Aha, aha, aha, říkala jsem si s pohledem upřeným na dveře, které mi manžel zkraje večera zabouchl před nosem. Aha, aha, aha, heleme se, tak takhle to je!

Až se objeví člověk, se kterým v danou chvíli budeš chtít strávit zbytek života, budu ho sledovat. Budu se usmívat a cenit u toho zubu.

Kdepak, nebudu. Budu z toho mít radost. To přece víš.

V ten Velký pátek se dostavilo svítání a s ním zoufalství – nezamhouřila jsem oka, přesto mě čekaly denní povinnosti. Všechno bylo divné. Divnější než obvykle: cos nám vtrhl do života, nezažila jsem jedinou noc nepřerušovaného spánku – mám tě ráda, ale proboha! Dostat tehdy šest hodin vkuse jenom pro sebe, možná by se nic z tohohle nestalo.

Čtyři. Stačily by čtyři. Tři.

Nehledám si výmluvy. Ten zkrat byl neomluvitelný. A ty za nic z toho nemůžeš.

Přesto mi to dělá dobře, že s tebou takhle můžu mluvit. Že jsme si na tohle vyšetřili chvilku. Jsme spolu od rána do večera, ale *chvilku* si na sebe nikdy neuděláme – víš, jak to myslím? Jasně že nevíš. Ty ani netušíš, co to chvilka je.

Manžel se té noci prospal. Slyšela jsem ho – poslouchala jsem ho zpoza zavřených dveří, jak v tom krcálku chrápe, poslouchala jsem uvolněné, spokojené pochrupování, které mi dřív připadlo tak roztomilé, když jsme se k sobě za chladné noci tulili v jedné posteli, akorát že teď už jsme se nenacházeli ani v téže místnosti. A brzy jsme se neměli nacházet ani pod touž střechou, dokonce ani pod týmiž hvězdami. Nedokázala jsem to pobrat: jak může za takových okolností spát?

Jak je to fyziologicky možné? Já byla příliš nabuzená i na zívání. Copak mu žilami taky nekoluje adrenalin a neprobouzí v něm divokou nervozitu? Nejradši bych to byla na ty dveře zakřičela: *Jak tam můžeš takhle spát? Když nevíš, co tě čeká, až se vzbudíš? Vždyť tady se nedá předvídat zhola nic, copak ty si to neuvědomuješ?*

Navíc nebyl ani unavený. To mě dožíralo nejvíc. On přece neprobděl část každé noci. V jednom kuse jsem se pleskala do ohbí paže, jako fetiš před šlehnutím, abych neudělala nějakou hloupost. Tyhle podrobnosti si uvědomuju až teď. Zní to šíleně, protože to taky šílené bylo. Chodila jsem tam a zpátky po chodbě, pleskala se do ruky a tak jako supěla, dýchala zostra, mělce a s hekáním, jako bych se snažila... co? Uklidnit? Do té doby se mi nikdy nestalo, že bych nebyla k uklidnění. Do té doby jsem se nikdy nebála toho, co asi vzápětí udělám. Lapala jsem po dechu, tak náročné pro mě bylo nekřičet, neublížit sobě, nevlítnout na něj a neublížit jemu. Kňučela jsem, tak moc jsem to chtěla udělat. Měl by přece vědět, jakou spoušť napáchal v mém světě. Jsem jenom žena, sípala jsem užasle a nemohla jsem pomalu ani uvěřit, jak jsem k tomu došla. Tuhle chladnokrevnou a nestravitelnou pravdu mi vyjevil vlastní manžel. Zajímalo by mě, jestli se dá umřít na nenávist, námořníku. Nemyslím hned, ale časem. Nepoškozuje nenávist buňky, nespouští rakovinu? Neoslabuje srdce? Byly chvíle, kdy jsem manžela nenáviděla tolik, že jsem se bála, aby mě to nezabilo. Pokud teda nezabiju první já jeho. Jen se na něj podívej, už zase si tam vyspává. Prospal celou

zimu. Čím víc spal, tím víc jsem zuřila. Čím víc jsem zuřila, tím méně jsem spala. V prvních dnech našeho společného života jsem pořád jenom mrkala, vzpomínáš? Někdy ses usmál a taky na mě zamrkal, vykládal sis to jako gesto, které je třeba oplatit. Já pevně tiskla oční víčka k sobě ve snaze zbavit se toho kalného povlaku, který jako by mi potahoval oči. Nic na něj nezabíralo. V duchu jsem si říkala, že musím vyměnit žárovky za nějaké lepší, ale myslíš, že jsem se k tomu dostala? Ten povlak už je pryč. Bylo to z vyčerpání, tělo přesměrovalo svoji energii jinam. Nebo tak něco. Co já vím? Neposlouchej mě. Jak jsem říkala, bylo to utrpení a mrzí mě, že člověk, kterého jsi v tak citlivé fázi života potřeboval nejvíc, byl takhle nepoužitelný. Jednou mě zmátl vlastní kabát pověšený na židli v kuchyni. S hlavou sevřenou v dlaních jsem přemýšlela, jak můžu být tam, když jsem tady.

„Můj manžel,“ řekla jsem a poodstoupila od zavřených dveří, jako bych konečně odhalila, kdo je v tomhle představení padouch. Svým způsobem se jednalo o stejně úchvatné prozření jako to, že jsem jenom žena. „Můj manžel.“ Čím vícrát jsem to opakovala, tím podivněji jednotlivé slabiky zněly, až se úplně oprostily od svého původního významu a stalo se z nich podstatné jméno označující toho podvrženého tvora, který se vydával za mého milovaného muže. Můj manžel: nepřítel z vlastních řad, který mě srazil na kolena. Pozorovala jsem ty dveře s hlavou nakloněnou na stranu, s našpičovanými ušima poslouchala chrápání a rozvažovala

jsem: co je ten člověk zač? Odkud se vzal, tenhle *manžel*, který uznal za vhodné, že by mě měl dorazit? V mém životě se sice nacházel déle než ty, přesto mi připadal dočasnější, než bys ty kdy mohl.

Jsem proto špatná?

Když se manžel ráno vzbudil, měla jsem strach. Nikoliv z něj, to nikdy, ale z dalšího dějství. Bylo načase. Tys v zásadě nechápal, co to čas je, ale bylo načase. Manželovi v půl sedmé zazvonil budík a on vyskočil jako rybička, kdežto já zůstala v posteli a naslouchala jeho pohybům po domě. Sprcha, snídane, jako by to byl den jako každý jiný. Měl namířeno do práce – no představ si to, zrovna tam. Toho dne ho v kanceláři nikdo nečekal. Měli jsme společné plány, ale on se mi snažil ukázat, zač je toho loket: že jeho plány se mnou nadále nepočítají. Hádka předchozího večera mnou otřásla. Chápala jsem, že jsem otřesená. Chápala jsem, že mě co nevidět čeká spousta bolesti – přiložit ucho ke kolejm, už bych cítila, jak je rozechvívá –, jenom se zatím nedostavila. Ta hádka se týkala tebe, námořníku. Hádali jsme se kvůli tobě ve dne v noci. Prý už toho má dost, oznámil mi hlasem natolik cizím, že mě to vyvedlo z míry. Takovou robotickou, automatizovanou napodobeninou, která ovšem vycházela z jeho úst. Vyděšeně jsem na něj třeštila oči a přímo před mým zrakem se odehrával strašidelný fenomén – aspoň tak mi to připadalo: manželova pravá tvář se prodírala fasádou, jíž mě oklamal. Toho dne si v nějaké nestřežené chvíli okudlal vlasy, vzal se v garáži strojkem dohola, hotový

muž na válečné stezce. A takhle pak přede mnou stál, žoldněř s ocelově chladným pohledem ve dveřích našeho obývacího, můj *manžel*, v té svojí mikině bez rukávů, protože zase začal cvičit – co ses objevil na scéně, cvičil jako posedlý. Proč to dělal? Večer za večerem trávil dole v garáži a prováděl tam bůhvíco, hubl, sílil, svalnatěl. Snažil se vymezit vůči mně, svojí manželce, která v mezičase změkla ve všech slova smyslech. Bicíky, buzz cut na hlavě, vypadal jako grázl, jako někdo, kdo se k nám vloupal.

„Bude to takhle,“ jasněji to jeho pravá tvář ani formulovat nemohla, s jednou rukou na klíče a druhou svírající zárubeň, protože on přece nevstoupí do místnosti, kde se právě nachází jeho manželka, dá-li se tomu předejít. Svoje saky paky si už odstěhoval do té svojí miniaturní ložnice. „Ráno už tě tady nechci vidět. Odted spolu budeme komunikovat výhradně přes právníky.“

„Takhle to nefunguje,“ odpověděla jsem mu na to. Mrkala jsem a mrkala, ale za tohle žádný kalný povlak nemohl – můj manžel šedivěl. Do té doby jsem si toho nevšimla. Potom mi se sžíravou zdvořilostí popřál dobrou noc a zavřel za sebou.

V tu chvíli jsem k němu necítila ani špetku lásky. Hrbila jsem se na pohovce, kterou jsme vybírali spolu a která se dělila na *jeho* a *její* stranu, a v duchu jsem se šacovala. Miluju ho? ptala jsem se sama sebe a vnitřním zrakem propátrávala svoje tělo, jako by snad emoce mohla být ukrytá v tělesné schránce, což samozřejmě – v tomhle případě – byla hloupost.

Toho večera se zachoval obzvlášť krutě. Přestože mu to podle mě není vlastní. Cos nám vstoupil do života, v podstatě jsem ho nepoznávala o nic víc než sebe.

Šok ze mě kousek po kousku opadal.

S půlnocí už jsem běsnila. K tomu jsem ti v zása-
dě pověděla všechno. S ránem jsem byla pevně roz-
hodnutá.

Jakmile zaklaply vchodové dveře, vyskočila jsem z postele, osprchovala se, nalíčila, učesala, provedla všechny ranní úkony, poháněná zuřivou silou. Prohna-
la jsem se domem a trhnutím roztáhla všechny závě-
sy. Brzké ranní světlo působilo jaksi nezdravě. Bylo to na mě moc. Víkend předtím se měnil čas na letní a já měla pocit, jako bych se posunula o několik časových pásem. Rozbřesk pronikal do místností pod nepovědo-
mými úhly, jako by se dům naklonil, vrhal prapodivné stíny příliš vysoko na zdi i do zákoutí mojí mysli a tam osvětloval záležitosti, jichž jsem si dřív nevšímala, kon-
krétně právě objevenou ošklivou tvář mého manže-
la – a právě objevenou ošklivou tvář moji. Bože můj, my se *nenávidíme*. Celou tu dobu se v nás nevědomky napouštějí rezervoáry *nenávisti* – ani nevíš, jak mě to zjištění vyděsilo. Myslíš si, že někoho znáš, námořní-
ku. Myslíš si, že ho miluješ. Myslíš si, že on miluje te-
be. Stála jsem sice ve svém domě, ale připadala jsem si hrozně daleko od domova. Je-li domov útočištěm, svatyní, potom jsem od něj byla nejdál v životě.

Stála jsem u krbu a kousala si nehty, respektive to, co z nich ještě zbývalo. Nebrečela jsem – roztekla by se

mi přece řasenka. Náš obývací, všechno v něm působilo naaranžovaně, jako divadelní kulisy. Nepřesvědčily mě ani na vteřinu.

Snídala jsem vestoje a v zrcadle na krbové římse jsem pozorovala, jak žvýkám. Nějakou dobu jsem se neviděla nalíčená. Zničehonic jsem se zasmála, úplně bezdůvodně. Znělo to tak šíleně, že jsem toho okamžikě nechala, což pocit šílenství ještě podpořilo. Uklidila jsem hrneček i misku do myčky a pak je zase vyndala. Umyla jsem je. Utřela. Vrátila do skříňky. Nenechala jsem po sobě ani stopu. Nádobí po manželově snídani zůstalo ležet netknuté ve dřezu. Obvykle si po sobě uklízí. To se mu musí nechat.

Hotový poklad. Ta přizemnost je strašlivá, námořníku. Latka pro muže je strašlivě při zemi.

Všude se povalovaly moje věci, nahromadily se tam, protože mi na jejich úklid dlouhodobě nezbývaly síly. Cos mi vstoupil do života, co ses stal mým životem, osvojila jsem si techniku chaosu. Nametla jsem ten chaos do černých igelitových pytlů a ty naházela do kufru auta. Zase nahoru, strhat všechno svoje oblečení z ramínek. Švy praskaly, knoflíky cinkaly o zem. Nic z těch kousků, a že některé byly opravdu nádherné, mi už nesedělo. Ztráta sebe, ztráta sebe – s tím se těžko srovnává. Sbalila jsem je do pytle, sejdou z očí, sejdou z mysli. Nacpala jsem ho ještě do kufru auta a překvapeně zamrkala. Vypadá jako mrtvola, napadlo mě, a svým způsobem to mrtvola i byla. To oblečení jsem zbožňovala, zbožňovala jsem holku, která ho nosívala,

jenže ta byla v trapu. Po schodech, ze schodů, zase po schodech, ze schodů – nahodile jsem pobíhala mezi místnostmi, přidělávala si práci. Na tom nezáleželo. Hlavně se nezastavovat.

Sklopila jsem svatební fotku. Svlékla manželskou postel a zapnula pračku na vyvářku. Vysála jsem každou svoji stopu, kterou jsem našla, zajížděla zúženou hubicí do rohů i za nábytek. Těch mých vlasů! Válely se, kam jsem se podívala, jemná gotická kružba potahující podlahu podobně jako ten kalný povlak moje oči. Kolik mi jich vypadalo! Snažila jsem se to neřešit. Jsou to jenom vlasy, domlouvala jsem si. Nesejde na nich. Nezastavuj. Koleje už začaly vibrovat. Řítlo se po nich něco velkého.

Vyndala jsem z vysavače pytlík vlasů a prachu a odnesla ho až do kontejneru na konci ulice, nikoliv do popelnice před domem. V noci přšlo a já se zapomněla přezout z domácích pantoflí. Měkké podrážky se na chodníku rozdrotily, a tak jsem pantofle přihodila do kontejneru a po špičkách se vrátila jenom v ponožkách. Naprostá haluz, námořníku. Byla jsem úplně bez sebe. Kéž bych věděla, odkud se vzalo tolik energie. Došla bych si jí tam nabrat víc.

Když jsem skončila, zavládl v domě – v domě, který už nebyl můj – naprostý pořádek. Dokonce i polštářky načechrané. Vypadalo to tam úžasně. Líbilo se mi tam. Moc pěkný dům. Tomu by to nikdo dávat za vinu nemohl. Zase se v něm objevily plochy, naleštěné, až se v nich odráželo ranní světlo. Čisté linie mého

někdejšího života. Člověk si neváží toho, co má, dokud o to nepříjde. Tuhle lekci ti uštedří jedině život. Zniče-honic se mi zastesklo po mojí staré kočce, ačkoliv byla po smrti stejně jako holka, kterou jsem bývala. Máš dojem, že jsi něco překonal, a vtom tě chapadlo strhne do hlubin. Přadýnka bolesti se roztočí napříč časem – nebere to konce, námořníku. Jsme chodící minová pole. Moje stará kočka. Taková hloupost. Co bych v tu chvíli dala za to, aby mě zase hřála v náručí. Ta touha mě vylekala svojí naléhavostí, protože jsem zatím nepřišla o nikoho blízkého, a pokud tě takhle semele smrt kočky? No nazdar. Ale nebrečela jsem – řasenka. Stála jsem tam s rukama zimomřivě překříženýma na prsou. Potom jsem pozotvírala všechna okna, ani nevím proč. Nadešel čas na tebe.

Nedala jsem před tebou na sobě znát, že je něco špatně. Usmívala jsem se, snad jsem i zpívala. Chtěla jsem, aby ti zůstala vzpomínka na láskyplnost, pokud si na mě tedy vůbec vzpomeneš. A tys na to reagoval, jako obvykle. Té tvojí schopnosti radovat se, té si na tobě moc cením, hodlám v tobě tuhle vlastnost chránit. Usmíval ses na mě s pusou od ucha k uchu a mně tvoje nevinnost opět připomněla nevinnou Ming, moji kočičku nebožáčku. Ty ji vlastně znáš – je to ta kočka z fotky. Jednoho upršeného zimního večera jsem ji odnesla k veterináři, přidržela ji, aby jí i přes její protesty mohl vyholit ladnou přední tlapku, celou dobu jsem ji ujišťovala, že to bude dobré, a nechala ho píchnout jí injekci. Byla mrtvá v řádu vteřin. Netušila jsem, že to bude tak

rychlé. Myslela jsem si, že mi pokojně odejde v náručí a já jí u toho budu šeptat, že je ta nejlepší, nejvíc milující a nejvěrnější kočka na světě – budu jí u toho v zásadě děkovat a říkat jí všechno to, co si zaslouží slyšet –, ale kdepak, ona žuchla na veterinární stůl a praštila se do hlavy. Zvedla jsem ji a připadalo mi, že na mě kouká, že na mě v panice upírá oči, jinak paralyzovaná. „Žije ještě?“ vyhrkla jsem zděšeně. „Žije ještě?“ zopakovala jsem svoji otázku, když veterinář neodpovídal. Plynu-
lým gestem zkušeného hypnotizéra jí zavřel oči.

Hloupé otázky, ty já kladu v jednom kuse. Zdá se, že pro ostatní je svět mnohem pochopitelnější. Pro mě jsou praktické náležitosti života španělskou vesnicí. Co bych ti asi tak mohla dát?

Nic. Všechno. Celé svoje srdce.

Odnesla jsem svoje mrtvé zlatíčko do čekárny, v níž se ještě před pár minutami třásla strachy, hrbetem ruky jsem si otřela oči a nos a zaplatila. Položila jsem ji stočenou do klubíčka na sedadlo spolujezdce, vyrazila domů a ona byla čím dál studenější, ztuhlejší a jaksi prázdnější – naprosté zoufalství, námořníku, čiré zoufalství, čirá hrůza, takhle to po tom všem, za co jsem jí vděčila, skončit nemělo. Vstupujeme do života přesvědčení, že navážeme bezpočet vztahů, které ustojí cokoliv, ale ve skutečnosti se nám takových pout dostane jen několika, tři čtyř maximálně, pokud máme štěstí – a já jedno z nich navázala s kočkou. Pro ni jsem byla jediným tvorem, s nímž takové pouto mohla pěstovat, a dala do toho všechno. Ming byla stará,

trpěla, selhávaly jí ledviny. Uspat ji bylo jediné humánní. Zrození, smrt: na oboje máš jenom jeden pokus. Její smrt se mi nepovedla a už to nenapravím. Uvědomuju si, že ti teď vyprávím o tom, co jsem provedla jí, abych nemusela mluvit o tom, co jsem provedla tobě, ale opravdu jsi mi ji toho rána na první dobrou připomněl, i ona mi totiž slepě věřila.

Kolem jedenácté jsme spolu zamířili ven. Byl neobvykle krásný den, nebo to možná byl úplně normální den a já akorát v mezičase přivykla tomu, že je všechno hrozné. Uplynulé zimní měsíce byly kruté, prý nejchladnější v historii měření teplot, ale to oni přece tvrdí každý rok, ne? Nejchladnější zima, nejdeštivější jaro, připravme se na apokalyptické léto. Přihodila jsem do auta deku, pro jistotu. Na zadním sedadle se městnaly pytle, které se mi nevešly do kufru. Couvala jsem a ani jsem neviděla do zpětného zrcátka.

Věděla jsem, kam tě chci vzít – rozmyslela jsem si to už v noci, tu pěšinu na útesu jsem vybrala pro její krásu, že by ses tam jednoho dne mohl chtít vrátit, až to trochu přebolí –, a pak už jsem tě zase držela v náručí. Svírala jsem tě hrozně dlouho, ale ne dost dlouho. Neměla jsem tě vůbec pouštět. V životě jsem nezažila krásnější pocit. Pod nohama se nám otáčel svět a celý svět jsme byli my dva. Tys ještě nevěděl, že je to mezi námi pouze dočasné, že se to ve skutečnosti chýlí ke konci. Já ale ano.

Zavřela jsem oči a věděla jsem to.

Tvoje krásná hlavička spočívající v ohbí mojí paže. Nádherné pocity, které mi to přináší. Můj palec přejíždějící po tvé lícni kosti, po spánku, po čele. Pod námi deka rozprostřená na travnatém útesu, na kůži hřejivé sluneční paprsky. Tehdy jsem pochopila, proč se lidé usmívají, když nás vidí. Slušelo nám to spolu, nám dvěma. Nikdy jsem nebyla součástí ničeho krásnějšího. Chvilí sis mě pátravě prohlížel, potom ses usmál a já měla pocit, jako bys mi vrazil do dutin rozžhavané grilovací jehly, tak strašně mě bolelo polykat slzy. Sklonila jsem se k tobě a dala ti jidášskou pusu na čelo.

Oba jsme byli úplně zticha. Znovu ses usmál, ale začínaly se ti klížit oči. Já byla v podobném transu. Jemně jsem se pohupovala a broukala nijakou melodií. Svět se dál točil a tobě zasvítilo sluníčko do očí. Zamhouřils je až nadoraz. Předklonila jsem se, abych tě zastínila. Zase jsi oči otevřel. Úsměv. Znovu zavřít oči. Měla jsem si s sebou vzít nůžky, napadlo mě bláhově, abych ti mohla ustříhnout pramínek kudrnatých vlásků. Potom ses propadal do spánku a já tě jistila. Byl jsi první, kdo mi kdy usnul v náruči.

Zpomalil se ti dech a postupně jsi přestával vnímat. Připomínalo to smrt, námořníku. Jako bys umřel.

Přestala jsem tě v tom příšerném posmrtném životě houpat, ale ty ses nevzbudil. Oslovila jsem tě. Dva-krát. V agónii jsem zaklonila hlavu. Kdepak, pamatovat si mě nebudeš. Jak bys mohl?

Nadešel čas. Tys sice nevěděl, co to čas je, brzy jsi na to ale měl přijít. Koleje už drnčely a duněly a teď

drnčí a duní znovu, protože se blížím k té ošklivé části. Vytáhla jsem mobil. Manžel pořád nevolal. Chce mě potrestat? Jak myslí. Dokud to na mě takhle nevybalil, v životě jsem si nepřipadala takhle ztracená. Když domluvil, sestoupala jsem do nejspodnějšího kruhu podsvětí a vykročila tam, kde je všechno naruby. Nerada bych tě rozhodila nějakým popisem. Vypnula jsem telefon a zasunula si tu tenkou cihličku do kapsy. Opravdu to udělám. Opravdu se to děje.

Vyprostila jsem se zpod tvého spícího těla a něžně položila tvoji něžnou hlavičku na zem. Zabalila jsem tě do deky a vstala. Ležel jsi přímo přede mnou, samostatná republika, svrchovaný stát. Právě se odehrával klíčový okamžik tvojí historie a tys k němu měl mít nadosmrti zamezený přístup. Zanechala jsem ti nepopsaný list papíru.

Co teď? Lámala jsem si hlavu. Takhle daleko dopředu jsem to promyšlené neměla. Uvázli jsme spolu na téže nepopsané stránce. Popošla jsem k tobě, abych ještě jednou poupravila deku, a v duchu jsem tě vyzývala, ať se vzbudíš, protože to by mě bylo zastavilo. Nedokázala bych odejít s tím, že ti zanechám vzpomínku na to, jak jsem se k tobě otočila zády. Ačkoliv jsem to vlastně nebrala tak, že se k tobě otáčím zády. Ale že tě zachraňuju. Před sebou, před svými pocity bezútěšnosti, před nákazou toutéž bezútěšností. Už jsem to jednou někde zmiňovala: deprese je nakažlivá. Přeskakuje z člověka na člověka. Někdo tě bude milovat, vždycky tě někdo bude milovat a bude tě milovat líp

než já. Odcházela jsem od tebe, aby tě nějaká jiná žena mohla milovat líp. Totiž bezpečněji pro tebe. Tak to bylo. Prosím, žadonila jsem, ale u koho a o co, to vlastně dodneška nevím.

Zadívala jsem se do slunce. Moje sítnice se bránily mrkáním, ale zabejčila jsem se a mžourala do toho oslnivého světla roztřesenými škvírkami, vypalovala si ten kalný povlak – respektive přiškvařovala, jak se pak ukázalo, protože když jsem zase sklonila oči k tobě, levitoval jsi nad vznášející se dírou. Mihotaly se přes tebe tmavé tvary a zakrývaly ti obličej. Zamrkala jsem, aby ses mi vrátil do zorného pole, ale byls tentam. A tak jsem se s přidušeným zajíknutím klopýtavě vydala pryč, vstříc lákavým pohyblivým stínům, které teď byly úplně všude, rojily se jako o život. Takže takhle vypadá chaos, to mě tehdy napadlo, na to si vzpomínám. Takhle vypadá konec světa.

Kamkoliv jsem upřela zrak, rozevřela se hučící propast a já se k tomu zejícímu chřtánu vrhala a ne a ne ho dosáhnout. V hlavě se mi motaly do sebe dvě písničky. *I didn't mean to hurt you. I'm sorry that. I never meant to cause you any sorrow. Nechtěla jsem ti ublížit. Odpuť, že. Nikdy jsem ti nechtěla přivodit smutek.* Rvala jsem za prstýnky, až mi křuplo v kloubu prsteníčku, ale sundat se mi je nepodařilo. Všechno tohle ke mně bylo přiletované. V tu chvíli jsem svým manželem opovrhovala, *opovrhovala* jsem jím, ale tebe jsem milovala víc, než jsem vůbec považovala za lidsky možné. Viděla jsem to tak, že právě jednám z lásky. To nejlepší,

co jsem ti mohla z lásky darovat, bylo dopřát ti život beze mě. Nechat tě jít.

Nechtěla jsem. Nikdy jsem ti nechtěla přivodit. Ani tě rozbrečet. Celou dobu jsem lapala po dechu, jako bych se právě vynořila odněkud z hlubin, ačkoliv jsem do nich ve skutečnosti teprve mířila. Bůhvíproč mi na mysli vytanula Panenka Marie. Zdrávas, Maria, milosti plná. V životě jsem jí nevěnovala ani špetku pozornosti, a na-
jednou mi došlo, že je skutečná. Nemyslím skutečná, jako že by stála vedle mě – neboj, zjevení se nekonalo –, nýbrž skutečná jako že taky kdysi byla dívka, živá dívka, vlastně ještě dítě jménem Marie, Marjam, Miriam; dítě, které ve věku třinácti, čtrnácti nebo taky možná dvánácti let porodilo ve stáji. Kde měla matku, na to jsem se ptala. Kde mělo to nebohé dítě *matku*? Jak by někdo mohl nechat vlastní dítě projít něčím takovým a nestát mu po boku? Pokud tedy není sám natolik traumatizovaný, že mu to připadá normální. Takový porod totiž není žádná přča, to ti povím. A to ještě nebylo to nejhorší. Nejtemnější hodinka měla teprve nastat. Tahle matka bez matky se musela dívat, jak jí syna bičují, zesměšňují, bodají a křičí – *přibíjejí hřebíky na dřevěný kříž* –, a neměla to jak zarazit. Dokonce ho ani nemohla držet za ruku. V ten Velký pátek byla u toho, zůstala po jeho boku, přihlížela tomu, jak mu zatloukají hřebíky do jeho milovaných chodidel a zápěstí a on se obrací ke svému otci na nebesích, toho času nepřítomnému. Být synem na kříži bylo snazší než být matkou u jeho nohou, protože ona by byla dala cokoli, *cokoli*, jen aby

si s ním mohla vyměnit místo. To vím jistě. Neexistuje nic, co by matka neudělala, aby uchránila své dítě před bolestí. Zabíjela by pro něj, zabila by vlastního manžela, zabila by sebe. Marie trpěla víc než její dítě, a taky déle. Trpěla tou hrůznou vzpomínkou na své trpící dítě až do svého skonu.

Dělá se mi špatně. Z představy, že by tě mohlo stihnout něco zlého, se mi dělá fyzicky špatně. Kdo jsou ti lidi, co by ti chtěli ublížit? Ať si stoupnou hezky do řady. Vyřídím si to s jedním po druhém.

To už jsem byla v lese. Sluníčko hrálo, přesto mi byla zima. Tys mě celou zimu zahříval. Bez tebe jsem byla jako bez ruky. Tam, kde jsme bývali spojení, zbyla jenom chvějící se záplata. Je volný, opakovala jsem si, dala jsem mu svobodu a teď je volný. Vždycky tě někdo bude mít rád. To platilo tenkrát i dnes. V noci tě hladím po obličejí svými myšlenkami. Dokázala bych vybrat tvoji ruku z tisíce dalších? Ano, dokázala! Zachránil jsi mě. Promiň, přeskakuju. Je v tom guláš. Celá já.

Šla jsem ve stopách svého zubatého stínu. Vrávorali jsme po nerovném terénu. Jaro, ptačí zpěv, nedočkavý čmelák, o takové má člověk vždycky strach, aby příliš neprochladli a neodskákali to. Křehké, skoro průhledné – totiž průsvitné, pardon –, skoro průsvitné nové listy na stromech: nejspíš se rozvinuly právě toho rána. To už jsem asi viděla zase normálně, protože na ty listy mám intenzivní vzpomínku. Zastavila jsem se, abych si vychutnala, jak pableskují všemi odstíny smaragdové, shora prozářené sluncem, a my dva jsme na jaro čekali

tak dlouho, že jsem ti ta listová miminka taky chtěla ukázat. Otočila jsem se, abych tě na ně upozornila, jenže... ale ne! Jako opilá jsem pobíhala křížem krážem od stromu ke stromu a v kapsách mi chrastilo. Nad trávou se jako mlha vznášel pás zvonků. Kapradí, vůně česneku třírohého. Houštiny houstly a houstla atmosféra a já se pokoušela nestahovat křečovitě svaly v obličeji. „Jsi volný,“ řekla jsem, „dala jsem ti volnost,“ to už jsem si povídala nahlas. „*Nechtěla jsem. Odpuť, že. Ale ne.*“

Narazila jsem na pahorek zarostlý trnitými keři. Sahaly mi až po prsa, a když jsem se jimi pokusila prodrat, roztrhly mi bundu. Zaslechla jsem trhání látky a ten zvuk mi udělal radost. Koukněte na mě! Proto jsem se asi radovala. Pohledte na mé utrpení. Ocitla jsem se bez své kotvy, bez našich jmen vytesaných do kamene. Tohle slyšet nepotřebuješ. Proto jsem se rozhodla počkat, až usneš.

Neprodrala jsem se ani do poloviny pahorku, jak taky jinak, a když jsem se pokusila otočit, podtrhlo mi nohy na sto trnitých větviček a já spadla na záda, skácela jsem se jako socha ze soklu. Nebránila jsem se. Byla jsem připravená, že přijde zastavení. Ta nervózní energie ze mě vytekla, jako by někdo vytáhl špunt. A to byl konec. Rozbrečela jsem se, mimo jiné i studem, na tom svém loži z miniaturních hřebíků. Dospělá ženská uvízlá v roští. Holka, kterou jsem bývala, by nikdy... blablabla. Chtěla jsem se vysmrkat, ale rukáv se mi taky zachytil v trní, a tak jsem tam ležela a popotahovala do nebe, přikolíkovaná jako stan.

Postupně jsem se při tom svém pobytu s dalšími divokými zvířaty uklidnila. Po nějaké době mě les vstřebal a já mu za to byla vděčná. Víc než vděčná: dojal mě tím. Že mě ta lesní zvěř přijala do svojí říše, to bylo prostě... bylo to prostě... a další slzy. Pocítila jsem k nim lásku, k těm zvířatům, pocítila jsem s nimi náhlou, ale silnou spřízněnost. Ptačí zpěv, hašteření ve větvích, bzučení hmyzu – zvuky zase plíživě zesilovaly. Holubi hřivnáči se znovu pustili do konverzování. Nejspíš probírali mě. Listovím se proplétal mírný větřík. Ten zvuk mám od malička moc ráda. Chvilku jsem koukala do zeleně nad sebou, na svět, který tam probíhal beze mě, až se z toho vytratil smysl a začalo mě to mást, že ležím na Zemi a zároveň se od ní vzdaluju, že jsem jí na hony vzdálená, přestože mě svírá v náručí. No není nádherná, říkala jsem si, ta naše zelená planeta, když jsem konečně měla čas se nad tím zamyslet – ty listy, ten zvuk, ta důmyslnost vzdušných proudů, všechno do posledního smítka v pohybu. Konečně jsem sama, došlo mi v ten moment. *Sama sama*. Sama tak, jak člověk čelí smrti. Zelená je moje oblíbená barva, pomyslela jsem si při pohledu na tolik jejích variací. Na přemýšlení jsem neměla čas už strašně dlouho. Na to byl můj svět samá pohroma. Rovnováha, ona báječná rovnováha, která nade mnou bez povšimnutí celou dobu visela, se překloupila. Podkluzovalo mi to. Navíc jsem zapomněla zastavit u oděvní banky s těmi odpadkovými pytli. A ty jsi, opuštěný a neodolatelný, čekal, až tě pochová jiná žena. Vzplanutí žárlivosti. Zavřela jsem oči a nechápala to.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy ***Pozor! Pohov!***.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.